EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 06 19
COM(2024) 616 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Liuksemburgo ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 616 final}

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Liuksemburgo ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97[1], ypač į jo 3 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241[2], kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė. Pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę valstybėms narėms teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. ES finansuojama fiskalinė paskata. Pagal Europos semestro prioritetus Priemonė padeda užtikrinti ekonomikos bei socialinį atsigavimą ir įgyvendinti tvarias reformas ir investicijas, kuriomis siekiama visų pirma skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir didinti valstybių narių ekonomikos atsparumą. Ji taip pat padeda stiprinti viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu, gerinti teritorinę sanglaudą ES ir remti tolesnį Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą;

(2) 2023 m. vasario 27 d. priimtu reglamentu „REPowerEU“[3] siekiama laipsniškai panaikinti ES priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro importo. Tai padėtų

---

1 OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

3 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES)

užtikrinti ES energetinį saugumą ir diversifikuoti jos energijos tiekimo šaltinius, kartu didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, energijos kaupimo pajėgumus ir energijos vartojimo efektyvumą;

(3) siekdama padėti priimti politikos sprendimus ir sudaryti pagrindines augimo didinimo sąlygas, 2023 m. kovo 16 d. Komisija paskelbė komunikatą „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“[4]. Komunikate išdėstomi devyni vienas kitą stiprinantys konkurencingumo veiksniai. Tarp šių veiksnių, kaip svarbiausi reformų ir investicijų politikos, kuria siekiama įveikti dabartinius produktyvumo iššūkius ir didinti ilgalaikį ES ir jos valstybių narių konkurencingumą, prioritetai, iškyla prieiga prie privataus kapitalo, moksliniai tyrimai ir inovacijos, švietimas ir įgūdžiai ir bendroji rinka; Paskelbusi šį komunikatą, 2024 m. vasario 14 d. Komisija pateikė metinę bendrosios rinkos ir konkurencingumo ataskaitą[5]. Ataskaitoje išsamiai aprašomi Europos bendrosios rinkos konkurenciniai pranašumai ir iššūkiai, stebint metinius pokyčius pagal devynis konkurencingumo veiksnius;

(4) 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija priėmė 2024 m. metinę tvaraus augimo apžvalgą[6], kuria pradedamas Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro 2024 m. ciklas. 2024 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino apžvalgoje, grindžiamoje keturiais konkurencingo tvarumo aspektais, išdėstytus prioritetus. 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 taip pat priėmė 2024 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Liuksemburgas nenurodytas kaip viena iš valstybių narių, kuriose gali būti susidaręs disbalansas arba gali kilti jo susidarymo rizika ir dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Be to, Komisija priėmė Rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos (ją Taryba priėmė 2024 m. balandžio 12 d.) ir Pasiūlymą dėl 2024 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas (ją Taryba priėmė 2024 m. kovo 11 d.). 2024 m. balandžio 18 d. Komisija priėmė nuomonę dėl Liuksemburgo 2024 m. biudžeto plano projekto;

(5) 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojo naujoji ES ekonomikos valdymo sistema. Sistema apima naują Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97. Be to, ji apima iš dalies pakeistą Reglamentą (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo ir iš dalies pakeistą Direktyvą 2011/85/ES dėl valstybių narių biudžeto sistemų[7]. Naujosios sistemos tikslai – valstybės skolos tvarumo ir tvaraus bei integracinio augimo užtikrinimas vykdant laipsnišką fiskalinį konsolidavimą ir reformas bei investicijas. Ja valstybės narės skatinamos prisiimti atsakomybę ir daugiau dėmesio skiriama vidutinės trukmės laikotarpiui ir veiksmingesniam bei

---

2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

4 COM(2023) 168 *final*.

5 COM(2024) 77 *final*.

6 COM(2023) 901 *final*.

7 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (ES) 2024/1264, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros (OL L 2024/1264, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo, ir 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva (ES) 2024/1265, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L 2024/1265, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj.

nuoseklesniam vykdymo užtikrinimui. Kiekviena valstybė narė turėtų pateikti Tarybai ir Komisijai nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane išdėstomi valstybės narės fiskaliniai, reformų ir investicijų įsipareigojimai ir jis apima 4 arba 5 metų planavimo laikotarpį, priklausomai nuo įprastos nacionalinio teisėkūros ciklo trukmės. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane nustatytas grynųjų išlaidų[8] planas turėtų atitikti Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus, įskaitant reikalavimus užtikrinti, kad valdžios sektoriaus bendroji skola būtų pradėta patikimai mažinti arba ir toliau būtų patikimai mažinama vėliausiai iki koregavimo laikotarpio pabaigos arba kad ji išliktų apdairaus lygio, mažesnė nei 60 % BVP, ir kad per vidutinės trukmės laikotarpį valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas iki žemesnio už 3 % BVP pamatinę vertę lygio ir (arba) toks išliktų. Koregavimo laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trejiems metams, jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas pagal Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus kriterijus. Siekdama padėti tuos planus parengti, 2024 m. [birželio 21 d.] Komisija ketina valstybėms narėms pateikti planų ir vėlesnių metinių pažangos ataskaitų, kurias jos turės pateikti, turinio gaires ir pagal Reglamento (ES) 2024/1263 5 straipsnį išsiųs joms technines fiskalinio koregavimo gaires (jei taikoma, orientacines trajektorijas ir techninę informaciją). Valstybės narės nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus turėtų pateikti iki 2024 m. rugsėjo 20 d., nebent valstybė narė ir Komisija susitaria pratęsti terminą pagrįstos trukmės laikotarpiu. Valstybės narės turėtų užtikrinti nacionalinių parlamentų dalyvavimą ir konsultacijas su nepriklausomomis fiskalinėmis institucijomis, socialiniais partneriais ir atitinkamais kitais nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais;

(6) 2024 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau kinta atsižvelgiant į Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įgyvendinimą. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, vis dar itin svarbu visiškai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes jie padeda veiksmingai spręsti visus per kelerius pastaruosius metus konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. 2019, 2020, 2022 ir 2023 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra tiek pat svarbios ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams pagal Reglamento (ES) 2021/241 14, 18 ir 21 straipsnius;

(7) 2021 m. balandžio 30 d. pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Liuksemburgas Komisijai pateikė nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną įvertino vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis. 2021 m. liepos 13 d. Taryba priėmė Sprendimą dėl Liuksemburgo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo[9], kuris 2023 m. sausio

---

8 Grynosios išlaidos, apibrėžtos 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamento (ES) 2024/1263 (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj) 2 straipsnyje. Grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus i) palūkanų išlaidas, ii) diskrecines pajamų priemones, iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

9 2021 m. liepos 13 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas dėl Liuksemburgo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (10155/2021).

17 d. iš dalies pakeistas vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 2 dalimi, kad būtų atnaujintas negrąžintinos finansinės paramos didžiausias finansinis įnašas[10]. Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 5 dalį Komisijos priimto sprendimo, kad Liuksemburgas patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai, ankstesniosios turi likti nepanaikintos;

(8) 2024 m. balandžio 26 d. Liuksemburgas pateikė 2024 m. nacionalinę reformų programą, o 2024 m. balandžio 25 d. pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 4 straipsnio 1 dalį – 2024 m. stabilumo ir augimo programą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 27 straipsnį, 2024 m. nacionalinė reformų programa taip pat atspindi Liuksemburgo du kartus per metus teikiamas pažangos, padarytos įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ataskaitas;

(9) 2024 m. birželio 19 d. Komisija paskelbė 2024 m. Liuksemburgo ataskaitą[11]. Joje įvertinta pažanga, Liuksemburgo padaryta įgyvendinant atitinkamas 2019–2023 m. Tarybos priimtas jai skirtas rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip jis įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis šia analize, šalies ataskaitoje nurodytos spragos, palyginti su tais uždaviniais, kurie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane sprendžiami tik iš dalies arba nesprendžiami, taip pat nauji ir kylantys uždaviniai. Be to, joje įvertinta pažanga, Liuksemburgo padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant ES pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat JT darnaus vystymosi tikslų;

(10) remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis[12], Liuksemburgo valdžios sektoriaus deficitas padidėjo nuo 0,3 % BVP 2022 m. iki 1,3 % 2023 m., o valdžios sektoriaus skola padidėjo nuo 24,7 % BVP 2022 m. pabaigoje iki 25,7 % 2023 m. pabaigoje;

(11) 2022 m. liepos 12 d. Taryba rekomendavo Liuksemburgui imtis veiksmų 2023 m. užtikrinti, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimas atitiktų bendrą neutralios politikos kryptį[13], atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tikslinę paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir iš Ukrainos bėgantiems žmonėms. Liuksemburgui rekomenduota būti pasirengusiam einamąsias išlaidas pritaikyti prie kintančios situacijos. Liuksemburgui taip pat rekomenduota didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat į energetinį saugumą atsižvelgiant į iniciatyvą „REPowerEU“, be kita ko, naudojantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis; Remiantis Komisijos skaičiavimais, 2023 m. fiskalinė politika[14] buvo

---

10 2023 m. sausio 17 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. liepos 13 d. Įgyvendinimo sprendimas dėl Liuksemburgo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (16022/2022).

11 SWD(2024) 616 *final*.

12 Eurostato euro rodikliai, 2024 04 22.

13 Pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, remiantis 10 metų realiu potencialaus augimo vidurkiu ir 2023 m. BVP defliatoriumi, numatoma, kad 2023 m. Liuksemburgo vidutinės trukmės potencialios gamybos apimties augimas, naudojamas fiskalinės politikos krypčiai įvertinti, nominaliąja verte bus 5,6 %.

14 Fiskalinės politikos kryptis apibrėžiama kaip pagrindinės valdžios sektoriaus biudžeto būklės metinio pokyčio matas. Ja siekiama įvertinti ekonominę paskatą, kurią lemia tiek nacionalinėmis, tiek ES biudžeto lėšomis finansuojama fiskalinė politika. Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip i) vidutinės trukmės potencialaus augimo ir ii) pirminių išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones (ir neįskaitant su COVID-19 krize susijusių laikinų neatidėliotinų priemonių), bet įskaitant išlaidas,

skatinamoji (jos kryptis – 3,2 % BVP) atsižvelgiant į aukštą infliaciją. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones) augimo poveikis fiskalinės politikos krypčiai 2023 m. buvo skatinamasis ir sudarė 2,7 % BVP. Skatinamąjį nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones) augimą skatino netikslinės neatidėliotinos energijos priemonės, nuolatinis viešojo sektoriaus darbo užmokesčio bei socialinių išmokų padidinimas, didesnės valstybės investicijos ir PVM tarifų sumažinimas vienu procentiniu punktu 2023 m. Taigi nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimas 2023 m. neatitiko Tarybos rekomendacijos. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamos išlaidos 2023 m. sudarė 0,1 % BVP. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamos investicijos 2023 m. sudarė 4,7 % BVP, t. y. 0,5 procentinio punkto daugiau negu 2022 m. Liuksemburgas finansavo papildomas investicijas pasinaudodamas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų ES fondų lėšomis. Liuksemburgas finansavo viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, pvz., investicijas į viešąjį transportą, energijos vartojimo efektyvumą ir žaliąjį judumą, taip pat į skaitmenines viešąsias paslaugas, kurios iš dalies finansuojamos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų ES fondų lėšomis;

(12) pagrindines 2024 m. stabilumo programos projekcijas galima apibendrinti, kaip išdėstyta toliau. Makroekonominiame scenarijuje, kuriuo grindžiamos biudžeto projekcijos, numatoma, kad realusis BVP augs 2,0 % 2024 m. ir 3,0 % 2025 m., o infliacija pagal SVKI bus 1,9 % 2024 m. ir 3,2 % 2025 m. Numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas padidės iki 1,2 % BVP ir 2025 m. išliks toks pat – 1,2 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP padidės iki 26,5 % 2024 m. pabaigoje ir 26,9 % 2025 m. pabaigoje. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas palaipsniui sumažės iki 0,9 % BVP 2026 m., o 2027 m. išliks toks pat. Taigi planuojama, kad valdžios sektoriaus balansas programos laikotarpiu išliks mažesnis negu 3 % BVP deficito pamatinė vertė. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP savo ruožtu laipsniškai didės iki 27,3 % 2026 m., o 2027 m. išliks toks pat;

(13) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP išaugs 1,4 % 2024 m. ir 2,3 % 2025 m., o infliacija pagal SVKI bus 2,3 % 2024 m. ir 2,0 % 2025 m.;

(14) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 1,7 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2024 m. pabaigos turėtų padidėti iki 27,1 %. Deficito santykio padidėjimas 2024 m. daugiausia atspindi vis dar dideles išlaidas atlyginimams viešojo sektoriaus darbuotojams ir socialinėms išmokoms dėl automatinio indeksavimo ir mažesnes pajamas, daugiausia dėl diskrecinių priemonių, pvz., gyventojų pajamų mokesčio laiptelių koregavimo ir kompensavimo įmonėms už trečiąją 2023 m. darbo užmokesčio indeksavimo dalį, 2024 m. sumažinant darbdavių socialines įmokas. Remiantis Komisijos įverčiais, 2024 m. fiskalinė politika bus skatinamoji ir jos kryptis sudarys 0,4 % BVP;

---

finansuojamas teikiant negrąžintiną paramą (dotacijas) iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų ir kitų ES fondų, pokyčio skirtumas.

(15) pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) 2024 m. bus finansuojamos išlaidos, sudarančios 0,1 % BVP, palyginti su mažiau nei 0,1 % BVP 2023 m. Išlaidas dengiant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis atsiras galimybių vykdyti aukštos kokybės investicijas ir našumą skatinančias reformas be tiesioginio poveikio Liuksemburgo valdžios sektoriaus balansui ir skolai;

(16) 2023 m. liepos 14 d. Taryba rekomendavo[15], kad Liuksemburgas užtikrintų apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribodamas nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynųjų pirminių išlaidų[16] nominalų padidėjimą 2024 m., kad jis neviršytų 4,8 %. Valstybės narės paragintos, vykdant 2023 m. biudžetus ir rengiant 2024 m. biudžeto planų projektus, atsižvelgti į tai, kad Komisija, remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, Tarybai pasiūlys pradėti deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad Liuksemburgo nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos 2024 m. padidės 6,8 %, t. y. viršys rekomenduojamą didžiausią prieaugį. Šis nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynųjų pirminių išlaidų rekomenduojamo didžiausio prieaugio viršijimas 2024 m. atitinka 0,9 % BVP. Kyla rizika, kad tai neatitiks Tarybos rekomendacijos;

(17) be to, Taryba rekomendavo, kad Liuksemburgas imtųsi veiksmų kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti galiojančias neatidėliotinas energijos paramos priemones, valdžios sektoriaus deficitui mažinti panaudojant su tuo susijusias sutaupytas lėšas. Taryba papildomai nurodė, kad jei dėl vėl padidėjusių energijos kainų reikėtų imtis naujų paramos priemonių arba toliau taikyti esamas, Liuksemburgas turėtų užtikrinti, kad jomis būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, kad jos būtų fiskaliniu požiūriu prieinamos ir išlaikytų paskatas taupyti energiją. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje apskaičiuota, kad grynosios biudžeto išlaidos[17] energijos paramos priemonėms 2023 m. sudarys 0,9 % BVP, ir numatyta, kad 2024 m. jos sudarys 0,5 %, o 2025 m. – 0,3 % BVP. Visų pirma daroma prielaida, kad priemonės, kuriomis siekiama apriboti dujų ir elektros energijos kainų didėjimą, ir subsidijos šildymo išlaidoms apriboti liks galioti 2024 ir 2025 m.[18]

(18) jei su tuo susijusios sutaupytos lėšos būtų naudojamos valdžios sektoriaus deficitui mažinti, kaip rekomendavo Taryba, šios projekcijos reikštų, kad 2024 m. fiskalinis koregavimas sudarys 0,5 % BVP, o nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos[19] fiskalinės politikos krypčiai tais metais turės skatinamąjį 0,3 % BVP poveikį. Nenumatoma kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai

---

15 2023 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendacija dėl Liuksemburgo 2023 m. nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Liuksemburgo stabilumo programos, OL C 312, 2023 9 1, p. 145.

16 Grynosios pirminės išlaidos apibrėžiamos kaip nacionalinėmis lėšomis finansuojamos išlaidos, atėmus i) diskrecines pajamų priemones, ii) palūkanų išlaidas, iii) ciklines nedarbo išlaidas ir iv) vienkartines ir kitas laikinąsias priemones.

17 Šis skaičius rodo metines biudžeto išlaidas toms priemonėms, įskaitant pajamas ir išlaidas, taip pat atitinkamais atvejais atmetus pajamas iš mokesčių, taikomų nenumatytam energijos tiekėjų pelnui.

18 Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje iš esmės daroma prielaida, kad priemonės, kurių, Liuksemburgo teigimu, nebus atsisakyta iki 2024 m. pabaigos, darys poveikį biudžetui ir 2025 m.;

19 Šis poveikis vertinamas kaip valdžios sektoriaus pirminių išlaidų, atėmus i) papildomą diskrecinių pajamų priemonių poveikį biudžetui, ii) vienkartines ir iii) ciklines nedarbo išlaidas, iv) Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytis, palyginti su vidutinio laikotarpio (10 metų) vidutiniu potencialiu nominaliojo BVP prieaugiu, išreikštas kaip santykis su nominaliuoju BVP.

panaikinti neatidėliotinų energijos paramos priemonių. Kyla rizika, kad tai neatitiks Tarybos rekomendacijos. Be to, nenumatoma visų su tuo susijusių sutaupytų lėšų panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Tai taip pat gali neatitikti Tarybos rekomendacijos. Apskaičiuota, kad biudžeto išlaidos neatidėliotinoms energijos paramos priemonėms, kuriomis siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, sudarys 0,1 % BVP 2024 m. (0,4 % 2023 m.), o iš jų mažiau nei 0,1 % BVP (0,3 % 2023 m.) vertės priemonėmis išsaugomas kainos signalas mažinti energijos poreikį ir didinti energijos vartojimo efektyvumą;

(19) be to, Taryba taip pat rekomendavo, kad Liuksemburgas išlaikytų nacionalinėmis lėšomis finansuojamas viešąsias investicijas ir užtikrintų veiksmingą dotacijų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir kitų Sąjungos fondų lėšų įsisavinimą, visų pirma siekdamas skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. nacionalinėmis lėšomis finansuojamos viešosios investicijos šiek tiek sumažės iki 4,6 % BVP nuo 4,7 % 2023 m. Taip yra daugiausia dėl vėlavimo pristatyti karinį palydovą, kurį dabar numatoma pristatyti 2025 m. Atsižvelgiant į šį papildomą veiksnį ir į tai, kad Komisijos pavasario prognozėje numatoma, kad Liuksemburgo viešųjų investicijų ir BVP santykis prognozės laikotarpiu turėtų nesikeisti ir išlikti didelis, vertinama, kad 2024 m. viešosios investicijos atitinka Tarybos rekomendaciją. Iš ES fondų gautomis pajamomis, įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijas, finansuojamos viešosios išlaidos 2024 m. savo ruožtu turėtų padidėti iki 0,2 % BVP nuo 0,1 % BVP 2023 m.;

(20) remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones ir darant nesikeičiančios politikos prielaidą, Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 1,9 % BVP. Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2025 m. pabaigoje turėtų padidėti iki 28,5 %. Deficito santykio padidėjimą 2025 m. daugiausia lemia didesnės išlaidos viešojo sektoriaus darbuotojų atlyginimams, socialinėms išmokoms ir viešosioms investicijoms;

(21) prognozuojama, kad dėl numatomo demografinio poslinkio link senėjančios visuomenės ir grynosios migracijos mažėjimo valdžios sektoriaus išlaidos pensijoms ateinančiais dešimtmečiais gerokai padidės. Numatoma, kad antroje šio dešimtmečio pusėje pensijų išlaidos viršys pajamas iš įmokų, o vėliau šis deficitas laipsniškai didės. Šį disbalansą iš esmės galima paaiškinti dėl visuomenės senėjimo didėjančiu vienam darbuotojui tenkančiu pensininkų skaičiumi, dėl kurio didėja bendrasis išlaikomo amžiaus pagyvenusių žmonių koeficientas. Komisijos 2024 m. senėjimo ataskaitoje numatoma, kad pensijų sistemos finansiniam balansui apsaugoti skirtas rezervas be politikos koregavimų iki 2040 m. pradžios nukris žemiau nacionalinės teisės aktuose numatytos ribos. Projekcijos rodo, kad pasiekus šią ribą rezervas bus išnaudotas per 5 arba 6 metus. Numatoma, kad ilguoju laikotarpiu išlaidos pensijoms padvigubės ir iki 2070 m. pasieks maždaug 17 % BVP, o tai gali būti didžiausias rodiklis ES. Taip kiltų pavojus Liuksemburgo pensijų sistemos finansiniam tvarumui ir kartu išaugtų valdžios sektoriaus skola. Priemonės, kuriomis būtų skatinamas ilgesnis darbingas amžius ir aktyvesnis vyresnio amžiaus darbuotojų dalyvavimas, padėtų spręsti šią problemą ir remti ekonomikos augimą;

(22) spartus gyventojų skaičiaus didėjimas ir hipotekinių paskolų augimas per dešimtmetį iki pastarojo meto energetikos sukrėtimo aplenkė pasiūlos augimą būsto rinkoje. Būsto pasiūlos nelankstumas visų pirma siejamas su žemės išlaikymo praktika. Dėl to susidarė didelis būsto trūkumas, išaugo kainos, kilo rinkos pervertinimo rizika ir

sumažėjo įperkamumas – problemos, kurios neproporcingai paveikė pažeidžiamas gyventojų grupes ir taip pat gali sumažinti Liuksemburgo patrauklumą tiek darbuotojams, tiek įmonėms. 2023 m. būsto rinka patyrė staigų nuosmukį dėl vėluojančio didesnių energijos kainų ir pinigų politikos griežtinimo poveikio, kuris sumažino vartotojų pasitikėjimą. Dėl to sumažėjusi naujų būstų ir žemės pasiūla, pasiekusi rekordiškai žemą lygį, trukdė būtinam kainų koregavimui ir lėmė didelį statybos veiklos sumažėjimą. Ilgalaikės pastangos stabilizuoti rinkos kainas nebuvo sėkmingos, iš dalies dėl to, kad mokesčių sistema gauna daugiau pajamų iš nekilnojamojo turto pardavimo ir pirkimo nei iš nekilnojamojo turto nuosavybės, o tai prisideda prie kainų nelankstumo ir cikliško augimo. Nors pastarojo meto fiskalinės priemonės sumažino namų ūkių ir statybos pramonės finansinę naštą, būsto nuosavybės subsidijos padidino būsto kainas prieš mokesčius, o tai daugiausia buvo naudinga turtingiems savininkams bei investuotojams;

(23) Liuksemburgas yra maža ir atvira ekonomika, turinti didelį tarptautinį finansų sektorių, kuriame daug tarptautinių grupių, vykdydamos savo verslo veiklą, nukreipia didelius finansinius srautus į šalį ir iš jos. Tačiau didelė šios veiklos dalis vykdoma tarptautinių įmonių grupių viduje. Jos gali pasinaudoti Liuksemburgo mokesčių sistemos spragomis, mažinančiomis apmokestinamąsias pajamas. Susirūpinimą tebekelia priemonės, kurių taikymo sritis pernelyg siaura ir tai leidžia taikyti mažus išskaičiuojamuosius mokesčius arba jų netaikyti palūkanų ir autorinių atlyginimų mokėjimams mažų arba nulinio tarifo mokesčių jurisdikciją[20] turintiems subjektams. 2024 m. sausio 1 d. Liuksemburge įsigaliojo Antrojo ramsčio direktyva, pagal kurią šalyje veikiančioms tarptautinėms įmonėms nustatytas 15 % minimalus efektyvusis pelno mokesčio tarifas. Dėl direktyvos taikymo srities mokėjimų į užsienį klausimas bus sprendžiamas tik iš dalies, nes ji taikoma tik didelėms tarptautinėms įmonėms ir neapima tam tikrų sektorių;

(24) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos iki 2026 m. Jos turėtų padėti veiksmingai spręsti visus atitinkamose šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. Kad būtų padidintas Liuksemburgo ilgalaikis konkurencingumas vykdant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, kartu užtikrinant socialinį teisingumą, per šį trumpą laikotarpį labai svarbu plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, kai jis bus priimtas, veiksmingą įgyvendinimą vykdyti sparčiai. Siekiant iki 2026 m. rugpjūčio mėn. įvykdyti plano įsipareigojimus, labai svarbu, kad Liuksemburgas tęstų reformų ir investicijų įgyvendinimą. Kad būtų užtikrinta plati atsakomybė už sėkmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą, itin svarbus tebėra sistemingas vietos valdžios institucijų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

(25) per sanglaudos politikos fondų laikotarpio vidurio peržiūrą, pagal Reglamento 2021/1060 18 straipsnį, Liuksemburgas iki 2025 m. kovo mėn. turi peržiūrėti kiekvieną programą, atsižvelgdamas į, be kita ko, 2024 m. priimtose šaliai skirtose rekomendacijose ir nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane nustatytus uždavinius. Ši peržiūra yra ES finansavimo, įtraukto į kiekvieną programą, galutinio paskyrimo pagrindas. Nors Liuksemburgas padarė tam tikrą pažangą

[20] Mažų arba nulinių mokesčių jurisdikcija, neskaitant šalių, įtrauktų į Sąjungos nebendradarbiaujančių jurisdikcijų sąrašą.

įgyvendindamas sanglaudos politikos programas ir Europos socialinių teisių ramstį, vis dar yra spręstinų uždavinių. Liuksemburge taip pat tebėra didelių socialinių ir ekonominių skirtumų tarp miestų, miestelių, priemiesčių ir ne miesto vietovių. Svarbu paspartinti sanglaudos politikos įgyvendinimą, o programose sutarti prioritetai išlieka aktualūs. Ypač svarbu, kad būtų sparčiai įgyvendinamos investicijos, susijusios su žaliąja ir skaitmenine pertvarka. Pirmenybė ir toliau teikiama investicijoms į įgūdžius, kad būtų palengvintas profesinės veiklos keitimas ir profesinis judumas, atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius, ypatingą dėmesį skiriant vyresnio amžiaus darbuotojams ir žemos kvalifikacijos asmenims, taip pat pažeidžiamų asmenų, visų pirma migrantų kilmės asmenų, aktyvumui ir socialinei integracijai. Tebėra svarbus Europos vaiko garantijų sistemos įgyvendinimas, ypač palankių sąlygų neturinčių mokinių integracija pasitelkiant kokybišką švietimą ir mokymą. Liuksemburgas taip pat galėtų pasinaudoti Europos strateginių technologijų platformos iniciatyva pramonės pertvarkai remti, visų pirma investuodamas į strategines vertės grandines, pvz., poveikio klimatui neutralizavimo pramonę, energijai imlių pramonės sektorių priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą ir skaitmenines inovacijas;

(26) be ekonominių ir socialinių uždavinių, kuriuos spręsti padeda ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas ir kiti ES fondai, Liuksemburgui kyla keletas papildomų uždavinių, susijusių su švietimo sistemos trūkumais, dėl kurių didėja nelygybė, ir su verslo investicijomis, įskaitant MTP, energetikos politiką ir žaliąją pertvarką, įskaitant galimas perėjimo nuo iškastinio kuro kliūtis ir su transporto tinklu susijusias problemas;

(27) pagrindiniai moksleivių įgūdžiai ir bendri rezultatai labai priklauso nuo jų socialinės ir ekonominės padėties ir kalbinės aplinkos. Vidutinis 15 metų amžiaus moksleivių pagrindinių žinių ir įgūdžių lygis, nustatytas pagal Tarptautinio moksleivių vertinimo programą (PISA) per naujausią 2018 m. apklausą, kurioje dalyvavo Liuksemburgas, yra gerokai mažesnis už ES vidurkį. Atotrūkis tarp palankias sąlygas turinčių moksleivių ir palankių sąlygų neturinčių jų bendraamžių Liuksemburge yra didesnis nei bet kurioje kitoje ES šalyje. Švietimo sistema nesuteikia visiems moksleiviams reikalingų pagrindinių įgūdžių, kad jie atitiktų šalies darbo rinkos poreikius. Nacionaliniai kompetencijos testai rodo, kad pradėdami mokytis mokiniai turi būtinų pagrindinių įgūdžių, kad galėtų pradėti ugdyti raštingumą, nors tie pradiniai įgūdžiai labai skiriasi. Tačiau pradedant trečiuosius metus pradinėje mokykloje (8 m.) įgūdžių atotrūkis didėja. Mokinių rezultatai skaitymo vokiečių kalba ir matematikos srityse pastebimai prastėja, ypač palankių sąlygų neturinčių mokinių arba mokinių, kurių pirmoji kalba nėra nei vokiečių, nei liuksemburgiečių. Žalioji pertvarka reiškia struktūrinius pokyčius darbo rinkoje. Tokiomis aplinkybėmis nuosmukį ir permainas patiriančiuose sektoriuose aktyviau vyksta kvalifikacijos kėlimas ir perkvalifikavimas, tačiau įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikties rizika išlieka;

(28) dalyvavimas mokymuose per pastaruosius 12 mėnesių viršijo ES vidurkį (50 %, palyginti su 46,6 %), tačiau jis išlieka nevienodas įvairiose grupėse. Nors šis rodiklis yra labai aukštas tarp bedarbių, jis atsilieka tarp žemos kvalifikacijos asmenų (24,2 %) ir vyresnio amžiaus darbuotojų (32,5 %). Valstybinės užimtumo tarnybos kartu su verslo federacija (pranc. *Union des entreprises luxembourgeoises*) atlikti sektoriniai profesijų ir įgūdžių tyrimai rodo, kad visuose sektoriuose vis didėja reikalavimai įgūdžiams, kurių reikia visose srityse, ypač svarbūs tampa tarpdisciplininiai įgūdžiai (elgsenos, skaitmeniniai, vadovavimo, kalbų ir kt.) ir gebėjimas prisitaikyti prie pokyčių. Nors EBPO patvirtino, kad 2023 m. Liuksemburgas pasiekė gerų rezultatų įgūdžių srityje, ji taip pat atkreipė dėmesį į tokius didelius iššūkius kaip talentų

trūkumas, menkas nepalankiausioje padėtyje esančių asmenų dalyvavimas suaugusiųjų švietime ir patikimų duomenų apie įgūdžių poreikius trūkumas. Nepaisant daugybės per pastaruosius kelerius metus įgyvendintų iniciatyvų, kuriomis siekiama skatinti darbo ieškančių asmenų profesinį mokymą, įveikti skaitmenizavimo keliamus iššūkius ir stiprinti gebėjimą numatyti būsimus įgūdžių poreikius, vis dar reikia veiksmingų sprendimų, kuriais būtų didinamos mažiau kvalifikuotų ir vyresnio amžiaus darbuotojų galimybės mokytis visą gyvenimą;

(29) darbo našumas Liuksemburge tebėra vienas didžiausių ES. Tačiau nuo pasaulinės finansų krizės jis ėmė smarkiai mažėti, o pastaruoju metu šis procesas paspartėjo. Jau keletą dešimtmečių verslo investicijos yra vienos mažiausių ES, ypač MTP srityje. Turint omenyje greta ankstesnių iškilusius naujus žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos iššūkius, tradiciškai žemo investicijų lygio, kuris buvo pateisinamas nedideliais Liuksemburgo į paslaugas orientuotos ekonomikos poreikiais, gali nebepakakti. Didelė kliūtis investicijoms yra darbuotojų trūkumas ir ši problema gali dar labiau paaštrėti dėl didelių būsto kainų, ilgo važinėjimo į darbą ir spūsčių keliuose, o tai gali sumažinti Liuksemburgo, kaip darbo vietos, patrauklumą. Trys darbo užmokesčio indeksavimai, kuriuos 2023 m. paskatino didelė infliacija (pirmą kartą, kai taip atsitiko), sumažino įmonių konkurencingumą įvairiuose sektoriuose, o didžiausią poveikį jaučia ne finansų sektoriai, ypač tie, kurie mažiau produktyvūs. Jei ši tendencija išliks, tai gali trukdyti plyno lauko investicijoms ir paveikti įmonių sprendimus dėl perkėlimo;

(30) viešoji parama verslo inovacijoms Liuksemburge šiuo metu nėra didelė, palyginti su kitomis šalimis, kurios dažnai teikia netiesioginę paramą MTP per mokesčių kreditus. Šiuo metu vyriausybė skiria 25 % MTP biudžeto konkretiems projektams (kai kuriuose iš jų dalyvauja privačiojo sektoriaus partneriai), o didžioji dalis – 75 % – skiriama įstaigoms. Verslo MTP palyginti nedidelę savo finansavimo dalį (6 %) gauna iš vyriausybės. Siekdamas veiksmingiau remti inovacijas, Liuksemburgas galėtų apsvarstyti galimybę sustiprinti savo finansavimo modelį, kad jis aprėptų daugiau bendradarbiavimo su privačiuoju sektoriumi projektų. Tiesiogiai investuodama į verslo inicijuotas inovacijas, šalis galėtų paskatinti privačias MTP pastangas ir padidinti bendrą našumą;

(31) Liuksemburgo, kaip pasaulinio finansų centro, vaidmens išlaikymas, kartu užtikrinant tvirtą vidaus ekonomiką, yra didelis iššūkis. Finansų sektoriui, kuriame sukuriama beveik trečdalis BVP, buvo labai naudinga tarptautinė integracija. Tačiau 2021–2023 m. vienam darbuotojui tenkanti sektoriaus pridėtinė vertė sumažėjo 15 % (t. y. nuo 2007 m. mažėjimas padvigubėjo), o tai rodo, kad tarptautinio aspekto nauda sumažėjo. Mažėjant našumui, sumažinti pasaulinės prekybos ir finansų pokyčių poveikį galėtų padėti įvairinimas. Be to, BVP ir nacionalinių pajamų atotrūkis šiuo metu siekia 30 % BVP – šis skirtumas nuo pasaulinės finansų krizės padidėjo. Skatinant investicijas į didelės vertės vietos MTP projektus, būtų galima sumažinti BVP ir BNP atotrūkį ir paremti nacionalinį turtą ir nuosavą kapitalą;

(32) Liuksemburgo energetikos sistemai būdinga didelė priklausomybė nuo importo ir nuo iškastinio kuro (2022 m. jis sudarė 77 % energijos rūšių derinio). Šalis yra didelė grynoji energijos importuotoja. Ji beveik visiškai priklausoma nuo pirminės energijos importo – priklausomybės lygis 2022 m. siekė 91 %. Bendra atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrengtoji galia 2023 m. pasiekė 782 MW, t. y. nuo 2022 m. padidėjo 13,5 %. Tačiau atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis bendrame galutiniame energijos suvartojime tebėra viena mažiausių ES;

(33) Liuksemburgas padarė didelę pažangą siekdamas 2030 m. ES energijos vartojimo efektyvumo tikslų, nors dauguma schemų vis dar grindžiamos dotacijomis, o finansinių priemonių panaudojimas vis dar labai ribotas, ypač įmonių ir pramonės atveju. Geriausi rezultatai pasiekti paslaugų sektoriuje, o gyvenamųjų namų sektorius vis dar atsilieka: galutinės energijos suvartojimas nepasikeitė nuo 2015 m. Kad Liuksemburgas pasiektų savo 2030 m. energetikos tikslus – 25 % energijos gauti iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir 40–44 % sumažinti galutinį energijos suvartojimą, palyginti su 2007 m., reikės toliau didinti išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bei energijos vartojimo efektyvumo didinimo užmojus. Kliūčių pereinant prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos kyla dėl to, kad žaliajai pertvarkai esminės svarbos turintys sektoriai, įskaitant poveikio klimatui neutralizavimo technologijų gamybos ir diegimo bei techninės priežiūros, ir profesijų atstovai stokoja atitinkamai darbo jėgos ir įgūdžių. Siekiant pasinaudoti neišnaudota darbo jėgos pasiūla, šios priemonės turi būti prieinamos, visų pirma fiziniams asmenims ir sektoriams, kuriuos žalioji pertvarka veikia labiausiai;

(34) kelių eismo spūstys neigiamai veikia ekonomiką ir aplinkos tvarumą. Kelių transportas vis dar labiausiai prisideda prie Liuksemburge išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ir tebėra labai svarbus mažinant priklausomybę nuo iškastinio kuro. Liuksemburge vyksta perėjimas prie tvaraus transporto ir lengvųjų elektrinių transporto priemonių dalis čia viršija ES vidurkį. Tačiau, siekiant pagerinti tarpvalstybinį susisiekimą, reikia papildomų investicijų, kad būtų padidinta keleivių ir krovinių vežimo geležinkeliais dalis, nes 86 % keleivių ir krovinių pervežama keliais, įskaitant pasienio regionuose;

(35) atsižvelgdama į euro zonos valstybių narių ekonomikų glaudžias tarpusavio sąsajas ir kolektyvinį indėlį į ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, 2024 m. Taryba rekomendavo euro zonos valstybėms narėms, be kita ko, įgyvendinant savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, imtis veiksmų rekomendacijai dėl euro zonos ekonominės politikos įgyvendinti. Liuksemburgui skirtos 1, 2, 3 ir 4 rekomendacijos padeda įgyvendinti pirmą, antrą, trečią ir ketvirtą euro zonai skirtas rekomendacijas,

REKOMENDUOJA Liuksemburgui 2024 ir 2025 m. imtis šių veiksmų:

1. Laiku pateikti vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Iki 2024–2025 m. šildymo sezono laipsniškai panaikinti galiojančias neatidėliotinas energijos paramos priemones. Spręsti ilgalaikio pensijų sistemos tvarumo klausimą, visų pirma ribojant ankstyvo išėjimo į pensiją galimybes ir didinant vyresnio amžiaus darbuotojų užimtumo lygį. Paspartinti visapusiškos žemės naudojimo politikos ir nekilnojamojo turto mokesčio reformos priėmimą ir teikti pirmenybę didelio masto rajonų projektų valstybės valdomoje žemėje plėtojimui. Imtis aktyvesnių veiksmų, kad būtų veiksmingai kovojama su agresyviu mokesčių planavimu, visų pirma užtikrinant pakankamą palūkanų ir autorinių atlyginimų mokėjimų nulinio tarifo ir (arba) mažų mokesčių jurisdikciją turintiems subjektams apmokestinimą.

2. toliau sparčiai ir veiksmingai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, kai jis bus priimtas, užtikrinant, kad reformos ir investicijos būtų užbaigtos iki 2026 m. rugpjūčio mėn. Sparčiau įgyvendinti sanglaudos politikos programas. Atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą toliau daugiausia dėmesio skirti sutartiems prioritetams, kartu apsvarstant Europos

strateginių technologijų platformos iniciatyvos teikiamas galimybes didinti konkurencingumą.

3. Gerinti mokyklinio ugdymo sistemos veikimą ir teisingumą, be kita ko, pritaikant mokymą palankių sąlygų neturinčių mokinių ir įvairios kalbinės aplinkos mokinių poreikiams. Spręsti darbo jėgos trūkumo ir įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikties problemas, visų pirma susijusias su žaliąja pertvarka.

4. Didinti konkurencingumą remiant verslo ir plyno lauko investicijas, visų pirma į intensyviai MTP naudojančią veiklą. Mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro investuojant į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiųjų išteklių energiją. Toliau skatinti transporto elektrifikaciją ir investuoti į viešojo transporto tinklus ir infrastruktūrą.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė